МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

вул. І.Франка, 19, м. Київ, 01601,
телефон 235-23-78 факс 235-32-57
E-mail: info@mincult.gov.ua
03.01.2018 **№** 7/18/10-18
На № 2-1875/16-См від 07.09.2016

Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

Щодо надання інформації

Згідно з листом керівника Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини від 07.09.2016 № 2-1875/16-См щодо надання інформації для формування альтернативного звіту про виконання органами влади Плану дій щодо реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на період до 2020 року, Міністерство культури України надає відповідну інформацію у додатку.

Додаток: згадане на 6 арк.

Перший заступник Міністра **С.В. Фоменко**

Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
04 СІЧ 2018
Вхід. № 32-18
на 7 аркушах

Рева Ю.В.
279-37-97

Додаток до листа Мінкультури
від ____січня 2018 р. № _____

Інформація
щодо виконання Міністерством культури України
Плану дій щодо реалізації Національної стратегії
у сфері прав людини на період до 2020 року

До підпункту 1 пункту 43

Приєднавшись у листопаді 1995 року до Ради Європи, Україна «зобов'язалась дотримуватись своїх загальних обов'язків згідно зі Статутом Ради Європи, а саме плюралістичної демократії, верховенства права та захисту прав людини і основних свобод усіх осіб під її юрисдикцією», а також взяла на себе виконання зобов'язань, перелічених у Висновку Парламентської Асамблеї Ради Європи № 190 (1995 р.), серед яких подальше вдосконалення законодавчої бази в сфері забезпечення свободи совісті, зокрема – «запровадження нової недискримінаційної системи реєстрації церков».

З набранням чинності (1 січня 2004 р.) Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців», процедура реєстрації статутів релігійних організацій отримала «подвійний» стандарт, у зв'язку з чим релігійні організації для отримання статусу юридичної особи проходять реєстраційну процедуру в два етапи.

На зазначену ускладненість набуття статусу юридичної особи релігійними організаціями під час здійснення реєстраційної процедури, неодноразово звертали увагу вітчизняні та закордонні експерти у сфері юриспруденції та державно-конфесійних відносин, а також представники релігійної спільноти України.

Міністерство культури України розробило Проект закону України Про внесення змін до деяких законів України (щодо взаємного узгодження процедур реєстрації статутів (положень) релігійних організацій та внесення даних про них до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців (державна реєстрація).

Вказаний законопроект обговорювався та був схвалений на засіданнях Експертною радою у справах свободи совісті та діяльності релігійних організацій, що діє при Міністерстві. У грудні 2016 – січні 2017 рр. вказаний законопроект було опрацьовано спільно із фахівцями Міністерства юстиції України.

Наразі вказаний законопроект знаходиться на опрацюванні у Всеукраїнській раді церков і релігійних організацій, оскільки саме цей консультативно-дорадчий орган був ініціатором звернення до державних структур щодо розроблення вказаного законопроекту.

Крім того, дане питання порушувалось 21 грудня ц.р. на відкритому засіданні Експертної ради з питань свободи совісті та діяльності релігійних організацій з членами Всеукраїнської ради церков і релігійних організацій.

Після завершення відповідних узгоджувальних процедур Міністерство культури України внесе в установленому порядку вказаний законопроект до Кабінету Міністрів України.

До підпункту 1 пункту 112

Міністерством культури України для підвищення ефективності реалізації державної політики у сфері міжнаціональних відносин та захисту прав національних меншин були запроваджені дії щодо удосконалення його структури. Зокрема, відповідними наказами Міністерства культури України восени 2016 року затверджено нову структуру, та введено в дію новий штатний розпис міністерства.

Як результат, у складі Департаменту у справах релігій та національностей було утворено два нових структурних підрозділи з проблематики національних меншин. Відтак, реалізацію державної політики у сфері міжнаціональних відносин та захисту прав національних меншин на сьогодні здійснюють відділ взаємодії з національними спільнотами України та закордонними українцями (4 штатні одиниці), відділ інформаційно-аналітичної роботи з питань етнополітики (4 штатні одиниці) та відділ міжнародного співробітництва з питань національних меншин (4 штатні одиниці).

До підпункту 2 пункту 112

В рамках підготовки проекту Закону України «Про концепцію державної етнонаціональної політики України» Міністерством культури України проводяться консультації з міжнародними організаціями, що діють у сфері захисту прав національних меншин і корінних народів щодо термінології у сфері етнонаціональної політики, визначення суб'єктів етнонаціональної політики, їх прав та обов'язків, ефективного механізму забезпечення дотримання прав і свобод людини, залучення національних меншин до процедури прийняття рішень, розроблення національної інформаційної стратегії багатокультурності.

Окрім того, з метою здійснення змістовного моніторингу, аналізу та оцінки процесів, що відбуваються у сфері етнополітики як в Україні, так і за її межами, проведення фахових консультацій та вивчення проблемних питань, пов'язаних з реалізацією державної політики у сфері міжнаціональних відносин та захисту прав національних меншин, Міністерством культури України створено постійно діючий консультативно-дорадчий орган - Експертну раду Міністерства культури України з питань етнополітики.

Положення про Експертну раду з питань етнополітики затверджено наказом Міністерства культури України від 01.02.2017 № 70, що зареєстрований в Міністерстві юстиції України 22 лютого 2017 року за № 246/30114.

Склад Експертної ради з питань етнополітики затверджено наказом Міністерства культури України від 17.03.2017 № 206.

У Положенні про Експертну раду Міністерства культури України з питань етнополітики закладено принципи її діяльності, процедуру обрання членів до її складу та прийняття рішень.

До складу Експертної ради з питань етнополітики ввійшли провідні науковці, фахівці з питань етнополітики та міжнаціональних відносин науково-дослідних установ, представники інститутів громадянського суспільства (за згодою), а також органів центральної влади, до компетенції яких належать зазначені питання.

Відповідно до Положень Експертна рада створена з метою проведення аналізу суспільних процесів, підготовки експертної оцінки, надання рекомендацій та пропозицій з питань етнополітики, а також забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері міжнаціональних відносин та захисту прав національних меншин.

Протягом 2017 року відбулось чотири засідання Експертної ради з питань етнополітики (11.04.2017, 25.05.2017, 13.11.2017, 19-20.12.2017), в тому числі виїзне засідання в Закарпатській області.

З метою підготовки проекту Концепції державної етнонаціональної політики України в складі Експертної ради створено дві робочі групи та проведено три засідання (06.06.2017, 05.07.2017 та 05.10.2017).

Під виїзного засідання в Закарпатській області члени Експертної ради провели зустріч з керівниками громадських організацій національних спільнот Закарпаття. Під час зустріч були розглянуті актуальні для регіону питання етнонаціональних відносин, а також стан реалізації прав національних меншин в Закарпатській області.

Окрім того, відбулось обговорення проекту Концепції державної етнонаціональної політики України, під час якого керівники організацій національних спільнот Закарпаття висловили свої міркування щодо представленого документу. Заплановане затвердження проекту Концепції було відтерміновано з метою розгляду пропозицій та зауважень, висловлених під час зустрічі.

Водночас, до розробки проекту Концепції залучено представників Міжнародного дослідницького інституту «Європейський центр з питань меншин», Верховного комісара ОБСЄ у справах національних меншин в Україні та представників громадських організацій національних спільнот України.

Станом на сьогодні в підготовлений робочою групою проект Концепції членами Експертної ради розглядаються пропозиції та доповнення від представників національних меншин України.

До підпункту 3 пункту 112

З метою удосконалення законодавства щодо забезпечення прав національних меншин Міністерством культури України ведеться робота щодо розробки нової редакції Закону України «Про національні меншини в Україні». Станом на сьогодні, опрацьовуються пропозиції представників

національних меншин, наукових інституцій та громадських організацій, вивчається нормативна база інших країн та пропозиції міжнародних правозахисних організацій.

Підпункт 10 пункту 112

За ініціативи Міністерства культури України з жовтня 2016 року по березень 2017 року у ДП «Кримський дім» проводились щотижневі засідання експертного круглого столу «Законодавче забезпечення прав корінних народів в Україні» за участю народних депутатів, представників виконавчої влади, провідних експертів з питань етнополітики та представників громадських організацій. У березні 2017 року завершено роботу щодо розробки рамкового законопроекту, який регулює статус корінних народів України та законопроекту «Про статус кримськотатарського народу». 7 квітня 2017 року проект Закону України «Про статус кримськотатарського народу в Україні» зареєстровано у Верховній Раді України за № 6315 групою народних депутатів України, серед яких М.Джемілев, Р.Чубаров, Г.Логвинський та інші. Найближчим часом очікується реєстрація другого із вищезгаданих законопроектів.

До підпункту 5 пункту 113

18 грудня ц.р. Міністерством культури України спільно із Радою національних спільнот України було проведено масштабну мистецьку акцію – Всеукраїнський фестиваль національних культур. Його метою була презентація розмаїття культури України через призму культур національних меншин, а також пропагування ідеї міжнаціональної єдності та принципу толерантності до представників різних національностей, які чисельно проживають в Українській державі.

Фестиваль відбувся за участю майстрів мистецтв, художніх колективів і солістів етнічних спільнот України, які презентували культурне розмаїття національних меншин своїх регіонів.

Яскраву палітру культурного розмаїття України на фестивалі представляли понад 300 учасників, серед яких азербайджанці, білоруси, вірмени, венесуельці, гагаузи, грузини, євреї, казахи, корейці, німці, поляки, роми, і звичайно ж українці.

Окрім того, на Фестивалі керівниками структурних підрозділів з питань культури обласних державних адміністрацій та Київської міської державної адміністрації було презентовано досягнення областей України у забезпеченні культурного розвитку національних меншин України.

До підпункту 1 пункту 116

З метою забезпечення організаційної та інформаційної діяльності Міжвідомчої робочої групи з питань виконання плану заходів щодо реалізації

Стратегії захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини на період до 2020 року наказом Міністерства культури України від 18.04.2017 № 328 при Міністерстві утворено секретаріат Міжвідомчої робочої групи, затверджено положення про його діяльність та здійснено відбір працівників до його складу.

До підпункту 2 пункту 116

7 листопада 2016 року під головуванням Віце-прем'єр-міністра України П.В. Розенка за інформаційно-організаційного забезпечення Мінкультури відбулося перше засідання Міжвідомчої робочої групи з питань виконання плану заходів щодо реалізації Стратегії захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини на період до 2020 року (далі – Міжвідомча робоча група).

За результатами обговорення члени Міжвідомчої робочої групи, з метою підвищення ефективності реалізації Стратегії та внесення пропозицій щодо перегляду Плану заходів з реалізації Стратегії, вирішили утворити секторальні підгрупи: з питань соціального захисту на охорони здоров'я, з питань освіти і культури, з питань житлового забезпечення, з питань організаційного і інформаційного супроводу та з юридично-правових та фінансових питань, та включити до їх складу представників, як центральних і місцевих органів влади, так і представників ромських національних об'єднань.

На сьогодні утворено 4 робочі групи: з питань освіти і культури; з питань житлового забезпечення; з питань соціального захисту та охорони здоров'я; з питань організаційно-інформаційного супроводження. Робота по утворенню робочої групи з юридично-правових і фінансових питань триває.

25 жовтня ц.р. Мінрегіоном було проведено друге засідання постійної робочої групи з питань житлового забезпечення ромів.

На засідання були заслухані звіти Одеської та Харківської облдержадміністрацій щодо створення житлово-побутових умов у місцях компактного проживання ромської національної меншини. Значна увага була приділена й питанню узаконення будинків та земельних ділянок, на яких проживають представники ромської національності.

Засідання відбулося за участю представників Мінрегіону, Мінкультури, Держгеокадастру, Одеської та Харківської облдержадміністрацій, Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, громадських організацій ромів та незалежного експерта з юридично-правових питань.

20 грудня ц.р. за спільної ініціативи Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Представництва УВКБ ООН в Україні та Благодійного фонду «Право на захист» було проведено засідання за круглим столом на тему: «Подолання перешкод в отриманні доступу до ідентифікаційних документів та свідоцтв про реєстрацію актів цивільного стану для осіб без громадянства в Україні».

Першорядним питанням, якому була приділена основна увага на засіданні, стало обговорення поточного стану та перспектив вирішення проблемних

питань, пов'язаних з отриманням представниками ромської національності ідентифікаційних документів, зокрема медичного свідоцтва про народження та свідоцтва про базову загальну середню освіту.

Участь у засіданні круглого столу брали представники Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Мін'юсту, МВС, Мінсоцполітики, МОН, МОЗ, Мінкультури, ДМС та інститутів громадянського суспільства.